

Spillbare folkesange

Muntlig tradition m"der browserastaturet

@jeffrey

Aesthetic.Computer

ORCID: 0009-0007-4460-4913

<https://notepad.com>

[**arbejdsudkast — ikke til citation**]

Marts 2026

Abstrakt

Folkesange udviklede sig til at være spillbare uden noder, huskbare uden instrumenter og forkbare uden tilladelse. Disse egenskaber—begrænset toneomfang, gentagen struktur, mundtlig overlevering—gør folkemelodier strukturelt ideelle for en browserbaseret tastatursyntesizer.

Denne artikel beskriver integrationen af spillbare folkesange i notepat.com, et kromatisk tastaturinstrument der afbilder QWERTY-taster til musikalske noder. Vi indkoder folkemelodier i et letvægts NOTE:word-format, der parrer hver tone med dens tekststavelse, hvilket skaber en guidet performance-tilstand, hvor instrumentet lærer sangen én node ad gangen.

Vi gennemgår folkemelodisamlinger egnede til denne indkodning, analyserer hvorfor folkesanges strukturelle begrænsninger passer til tastatur-som-instrument-grænseflader, og argumenterer for, at folkeprocessen—variation, udvælgelse,

mundtlig overlevering—har en naturlig digital analog i URL-delbare, forkbare sangindkodninger.

1. Argumentet

Folkesange er menneskehedens ældste open source-software.

De har ingen enkelt forfatter. De vedligeholdes af et fællesskab. De overleveres mundtligt—hvilket betyder, at de skal være simple nok til at huske, begrænsede nok til at gengive og fleksible nok til at tilpasse. Enhver sanger er en bidragsyder; enhver fremførelse er en fork.

Det er præcis de egenskaber, der gør en melodi spillbar på et QWERTY-tastatur.

Hvorfor folkesange?

- **Snævert toneomfang:** De fleste folkemelodier spænder over 1–1,5 oktaver [Lomax, 1968]. notepat's to-oktav knapgitter dækker dem fuldstændigt.
- **Pentatonisk bias:** Mange traditioner foretrækker 5-toneskalaer [Kodály, 1971], hvilket reducerer den kognitive belastning ved at finde den næste tone.
- **Gentagen struktur:** 8-takts fraser

der gentages, spørgsmål-og-svar-mønstre, vers-omkvæd-former—alt sammen letter hukommelse og guidet afspilning.

- **Ingen forkerte noder:** I pentatoniske melodier er tilstødende skalatoner konsonante. Orff Schulwerk-metoden udnytter samme egenskab med aftagelige xylofonstave [Orff, 1978].

2. Instrumentet

notepat.com er en browserbaseret kromatisk synthesizer bygget som et “piece” (interaktivt program) inde i Aesthetic.Computer [@jeffrey, 2026a,b]. Det afbilder QWERTY-tastaturet til 24 kromatiske noder fordelt over to oktaver, med oktavsift til at dække hele pianoets omfang.

Sangtilstand omdanner notepat fra et fritstillet instrument til en guidet performance-grænseflade. Et rullende tekstspor viser den aktuelle stavelse; kun den korrekte node er aktiv; tryk på den fører videre til næste stavelse. Spilleren kan ikke lave en fejl—de kan kun vente.

Denne “støtthjuls”-tilgang—blokering af forkerte noder, fremhævnning af den rigtige—afspejler Orff- og Kodály-pædagogikkerne, der begrænser instrumentet til at matche elevens aktuelle niveau [Kodály, 1971, Orff, 1978].

3. Indkodningen

Sange i notepat indkodes som mellemrumsadskilt

NOTE:word-par:

```
C:Twin- C:-kle G:twin- G:-kle A:lit- A:-tle  
G:star,  
F:how F:I E:won- E:-der D:what D:you C:are.
```

Hvert token er et nodenavn (C, G, A, F#, osv.) parret med en tekststavelse via kolon. Bindestreger angiver stavelsesfortsættelse: en afsluttende bindestreg (Twin-) betyder, at næste token fortsætter samme ord; en indledende bindestreg (-kle) er fortsættelsen.

Designegenskaber

- **Menneskelæseligt:** En musiker kan prima vista-læse indkodningen direkte.
- **URL-sikkert:** Sange kan sendes som URL-parametre til notepat.
- **Forkbart:** Kopier, rediger, del—folkeprocessen i en tekststreng.
- **Minimalt:** Ingen varighed, ingen dynamik, intet tempo. Spilleren styrer alle

tre.

Fraværet af rytmeinformation er bevidst. I mundtlig tradition tilhører rytmen udøveren, ikke partituret [Lomax, 1968]. Indkodningen fanger *hvad* der skal spilles; spilleren bestemmer *hvordan*.

4. Et katalog over spillbare melodier

Vi gennemgik folkesangssamlinger fra flere traditioner og udvalgte melodier optimeret til notepat's to-oktav gitter. Udvælgelseskriterier: toneomfang ≤ 15 halvtoner, pentatonisk eller simpel diatonisk skala, og kulturel genkendelighed.

Pentatoniske (5 toner)

Sang

Amazing Grace

Auld Lang Syne

Arirang

Sakura

Mo Li Hua

Swing Low

Opr

Ame

Skot

Kore

Japa

Kine

Spiri

SnËvert omfang (< oktav)

Sang

Mary Had a Little Lamb

Hot Cross Buns

Frère Jacques

London Bridge

Korobeiniki

Modale & diatoniske

Sang

Greensleeves

Scarborough Fair

Danny Boy

Shenandoah

Hava Nagila

Opr

Ame

Eng

Fran

Eng

Russ

Opr

Eng

Eng

Irsk

Ame

Israe

5. Folkeprocessen som versionsstyring

International Folk Music Council identificerede tre egenskaber ved folkeprocessen: *kontinuitet* (forbindelse mellem nutid og fortid), *variation* (den kreative impuls hos individuelle udøvere) og *udvælgelse* (fællesskabet bestemmer, hvilke former der overlever) [Karpeles, 1955].

Disse afbildes direkte til softwareversionsstyring:

Kontinuitet	main-branch
Variation	commits, forks
Udvælgelse	merge-beslutninger, adoption

En notepat-sangindkodning er en URL. At dele en sang er at dele et link. At ændre en sang er at redigere en tekststreng og dele et nyt link. Den “mundtlige tradition” bliver en tradition af URL’er—melodien overleveres ikke gennem hukommelse, men gennem hypertext.

Dette er ikke metaforisk. Essen Associative Code (ESAC)-databasen, startet i 1982, indkodede ~8.000 europæiske og kinesiske folkesange i en computervenlig notation inspireret af kinesisk

jianpu [Schaffrath, 1995]. notepat's NOTE:word-format er en direkte efterkommer af denne tradition: indkodning af melodi som tekst, så beregning og overlevering bliver mulig.

6. Beregningsmæssige dimensioner

Passmore et al. modellerede folkemelodier som udviklende sekvenser fra et 12-tone “alfabet” og anvendte sekvensaligneringsmetoder lånt fra molekylær genetik på 10.062 japanske og engelske melodier [Passmore et al., 2023]. De fandt, at toneændringer med mindre melodisk påvirkning har større sandsynlighed for at overleve—et selektionspres der favoriserer den enkelhed, folkesange er kendt for.

Hvorfor dette er vigtigt for notepat

Hvis folkemelodier er underlagt evolutionært selektionspres mod enkelhed, så *konvergerer* de mod de egenskaber, der gør dem spillbare på begrænsede grænseflader. QWERTY-tastaturet er ikke en fattig erstatning for et klaver—det er en begrænsning, der matcher den begrænsning, folkeprocessen allerede anvender.

Lomax’ cantometrics-projekt kodede 37 aspekter af performance-stil på tværs af 5.776 sange fra 1.026 samfund og fandt, at performance-stil (ikke melodisk indhold) var den primære kul-

turelle indikator [Lomax, 1968]. Dette understøtter notepat's designbeslutning om at indkode tonehøjde men ikke rytme: den kulturelt betydningsfulde variation sker i *hvordan* noderne fremføres, hvilket er præcis det, spilleren styrer.

7. Relaterede instrumenter

aQWERTYon

NYU's Music Experience Design Lab byggede aQWERTYon, et browserinstrument der afbilder QWERTY-taster til skala-trin, så der er "ingen forkerte noder" [Hein, 2017]. notepat adskiller sig på to måder: det bruger *kromatisk* afbildning (forkerte noder er mulige og pædagogisk nyttige), og det par-rer noder med sangtekst (sangen lærer sig selv).

ABC Notation

De facto-standarden for folkemusikind-kodning, ABC notation repræsenterer melodi som tekst [Walshaw, 2011]. abcjs-biblioteket renderer ABC som interaktivt nodeblad i browsere. notepat's indkod-ning er simple—ingen varighed, ingen taktstreger—fordi den ikke er et notationssystem, men et *performance-script*: den fortæller spilleren, hvad der skal trykkes,

ikke hvordan musikken ser ud.

Tunepal

Et musikinformationssøgningssystem, der forbinder musikere med 13.290 traditionelle irske melodier via forespørgsel-ved-spil [Duggan and O'Shea, 2009]. Tunepal finder melodier; notepat lærer dem. De er komplementære.

8. Bare-metal-folkeinstrumentet

notepat kører ikke kun i browsere, men på bare metal—en 987-linjers QuickJS-port der booter som PID 1 på AC Native OS [Jeffrey, 2026c]. En laptop der kører notepat på bare metal er, i bogstavelig forstand, et folkeinstrument: en enklformålsenhed til at spille sange, uden styresystem, uden skrivebord, uden distraktioner.

Konvergens er fuldstændig: folkesange, designet til at blive spillet på det simpleste tilgængelige instrument, kørende på den simplest mulige computer—en Linux-kerne, en framebuffer og et tastatur.

9. Fremtidigt arbejde

- **Crowdsourcet indkodning:** Et offentligt arkiv af NOTE:word-indkodninger, indsendt som URL'er, versioneret som folkesange selv.
- **Tværkulturelle samlinger:** Indkodning af melodier fra Essen-, Roud- og Lomax-arkiverne til notepat-format, med tilladelse og kreditering.
- **Adaptiv sværhedsgrad:** Udvidelse af toneomfanget efterhånden som spilleren mestrer simple sange—en Kodály-lignende progression gennem folkerepertoiret.
- **Flerspiller-folkesessions:** To notepat-spillere på samme sang, én spiller melodi, én spiller harmoni—en digital *session* i den irske traditionelle forstand.
- **Optagelse og deling:** Optag en fremførelse som lyd, par den med indkodnings-URL'en og post den—en mundtlig tradition med kvitteringer.

10. Konklusion

Folkesange overlevede århundreder uden notation, uden optagelse, uden instrumenter. De overlevede, fordi de var simple nok til at huske, fleksible nok til at tilpasse og værdifulde nok til at dele.

Et browsertastatur, der lærer disse sange én node ad gangen, er ikke et brud med folketraditionen. Det *er* folketraditionen—tilpasset, endnu en gang, til det forhåndenværende instrument.

ORCID: 0009-0007-4460-4913

Oversat fra engelsk. Originalversion tilgængelig på <https://papers.aesthetic.computer>

References

Bryan Duggan and Brendan O’Shea. Tunepal: Searching a digital library of traditional music scores. In *Proceedings of the ISMIR 2009 Conference*, 2009. MIR system for 13,290 traditional Irish, Welsh, Scottish, and Breton tunes.

Ethan Hein. Designing a more welcoming aQWERTYon experience. <https://www.ethanhein.com/wp/2017/designing-a-more-welcoming-aqwertyon-experience/>, 2017. NYU MusEDLab browser instrument mapping QWERTY to scale degrees.

@jeffrey. Aesthetic computer ’26: A mobile-first runtime for creative computing. 2026a. Working draft. <https://aesthetic.computer>.

@jeffrey. notepat.com: From keyboard toy to system front door. 2026b. Working draft. <https://notepat.com>.

@jeffrey. AC native OS: A single-file operating system for creative computing. 2026c. Working draft. <https://aesthetic.computer>.

Maud Karpeles. Definition of folk music. *Journal of the International Folk Music Council*, 7:6–7, 1955. Continuity, variation, and selection as the three folk process properties.

Zoltán Kodály. *Folk Music of Hungary*. Barrie and Jenkins, London, revised edition, 1971. Pentatonic folk songs as foundation for music education.

Alan Lomax. *Folk Song Style and Culture*. American Association for the Advancement of Science, Washington, DC, 1968. Cantometric analysis of 5,776 songs from 1,026 societies.

Carl Orff. *The Schulwerk*, volume 3 of *Carl Orff/Documentation*. Schott, Mainz, 1978. Removable xylophone bars creating “no wrong notes” interfaces.

Sam Passmore, Patrick E. Savage, et al. Global relationships between musical, linguistic, and genetic diversity. *Current Biology*, 33(4):547–555, 2023. Sequence alignment of 10,062 Japanese and English folk melodies.

Helmut Schaffrath. The Essen Associative Code:

A code for folk-song analysis. In *Computing in Musicology*, volume 9, pages 77–88. Center for Computer Assisted Research in the Humanities, 1995. ~8,000 European and Chinese folk songs in computer-friendly notation.

Chris Walshaw. ABC notation standard v2.1. <https://abcnotation.com/wiki/abc:standard:v2.1>, 2011. Text-based music notation, de facto standard for folk/traditional music.